

Μνησικακία, φθόνος, υποκρισία.

Γέροντας Ευστράτιος Γκολοβάνσκι.



Πάθη.

Η μνησικακία είναι ένα ολέθριο πάθος – δηλητήριο της ψυχής και σαράκι του νου, διαρκή αμαρτία και άυπνη παρανομία το ονομάζει ο όσιος Ιωάννης της Κλίμακος. Το πάθος αυτό συντηρεί στη μνήμη μας το κακό που μας έκανε, πραγματικά ή φανταστικά, κάποιος συνάνθρωπός μας και μας παρακινεί σε εκδίκηση. Ο μνησίκακος, όπως επισημαίνει ο Σολομών, οδηγείται στον πνευματικό θάνατο, γιατί είναι παραβάτης του Θείου νόμου, του νόμου της αγάπης (Παροιμ. 12:28· 21:24).

Η μνησικακία, λένε οι πατέρες, γεννιέται από την οργή, κι αυτή πάλι από τον εγωισμό και το μίσος. Γι' αυτό, όποιος αποκτάει ταπείνωση και αγάπη, απαλλάσσεται από την οργή· και όποιος απαλλάσσεται από την οργή, θανατώνει τη μνησικακία. Και πρέπει όλοι να τη θανατώσουμε, αν ζει μέσα μας, αλλιώς δεν θα βρούμε έλεος από τον Θεό. Γιατί λέει ο σοφός Σειράχ:

«Αυτός που εκδικείται, θα δοκιμάσει την εκδίκηση του Κυρίου, που θα του καταλογίσει αυστηρά τις αμαρτίες του. Συγχώρησε τον πλησίον σου για ό,τι κακό σου έκανε, και τότε, όταν προσευχηθείς, οι αμαρτίες σου θα συγχωρηθούν.

» Άνθρωπος κρατάει οργή εναντίον ανθρώπου, και ζητάει από τον Κύριο συγχώρηση; Για έναν όμοιό του άνθρωπο δεν έχει έλεος, και ζητάει από τον Θεό έλεος για τις δικές του αμαρτίες; Αυτός, μολονότι άνθρωπος, μνησικακεί· ποιος θα του συγχωρήσει τις δικές του αμαρτίες;

» Συλλογίσου τα στερνά σου και πάψε να νιώθεις έχθρα. Σκέψου τη φθορά και το θάνατο και τήρησε τις εντολές. Αν θυμάσαι τις εντολές, δεν θα κρατάς κακία εναντίον του συνανθρώπου σου» (Σοφ. Σειρ. 28:1-7).



Απ' όλα τα πάθη το πιο επικίνδυνο είναι ο φθόνος, γιατί εναντιώνεται άμεσα στην αλήθεια και την αρετή. «Από το φθόνο του διαβόλου μπήκε ο θάνατος στον κόσμο» (Σοφ. Σολ. 2:24).

Φθόνος είναι η λύπη για την πρόοδο ή τα αγαθά του πλησίον, καθώς και, αντίστροφα, η χαρά για τις συμφορές ή τα κακά του πλησίον. Ο φθόνος φωλιάζει μυστικά και αδιόρατα στις υπερήφανες ψυχές και από εκεί συνηθίζει να γεννάει πολλά άλλα πάθη: το μίσος, την καταλαλιά και την κατάκριση, τη χαιρεκακία, την κατάθλιψη. Γι' αυτό μια ψυχή υποδουλωμένη στο φθόνο, από «σκεύος πολύτιμο, αγιασμένο και χρήσιμο», όπως θα την ήθελε ο Πλαστοουργός της, μεταβάλλεται γρήγορα σε σκεύος ακάθατο (Β' Τιμ. 2:20, 21).



Η υποκρισία είναι μεγάλη αμαρτία επειδή ο υποκριτής, όπως λέει ο ψαλμωδός, «μιλάει στον πλησίον του ειρηνικά, στην καρδιά του όμως έχει το κακό» (Ψαλμ. 27:3). Χαιρετάει με προσποιητή εγκαρδιότητα, ανοίγει διάπλατα την αγκαλιά του, δίνει άφθονους ασπασμούς, δείχνει προθυμία για εξυπηρέτηση. Αλλά συνάμα τεντώνει το τόξο του, ετοιμάζει «τα βέλη του στη φαρέτρα, για να τα ρίξει στο σκοτάδι, στα κρυφά, ενάντια σ' εκείνους που έχουν απονήρευτη καρδιά» (Ψαλμ. 10:2).

Γι' αυτό, όπως είπε κάποιος σοφός, προτιμότερο είναι το σπαθί του εχθρού από τη γλώσσα του υποκριτή. Τον εχθρό μπορείς να τον αποφύγεις. Από την κολακεία του υποκριτή, όμως, ποιος μπορεί ν' απαλλαγεί εύκολα; Όταν σε φιλάει, τότε και σε προδίνει· όταν σε εξυπηρετεί, τότε και ετοιμάζει την καταστροφή σου· όταν σε παινεύει,

τότε και σου καταφέρει κρυφές πληγές. Δεν είναι, λοιπόν, μεγάλο και σιχαμερό το αμάρτημα της υποκρισίας;

Από το βιβλίο: Γέροντος Ευστρατίου (Γκολοβάνσκι), Απαντήσεις σε ερωτήματα χριστιανών. Ιερά Μονή Παρακλήτου, 2012. Ερωτήσεις 199, 11, 35.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>